

Редакція:

(Продовження Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 5.
Добувна промисловість. Частина I)

(Розділ "Видобування та оброблення матеріалів для будівництва" див. окремо в базі)

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням Правління Українського
концерну торф'яної промисловості
від 19 червня 1997 р. (протокол N 4)

ПОГОДЖЕНО

з Міністерством праці та соціальної
політики України

ВИДОБУВАННЯ ТА ПЕРЕРОБЛЕННЯ ТОРФУ

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ

КЕРІВНИКИ

1. ДИРЕКТОР ПІДПРИЄМСТВА

Завдання та обов'язки. Здійснює поточне (оперативне) керівництво підприємством, організує його виробничо-господарську, соціально-побутову діяльність, забезпечує виконання завдань підприємства, передбачених законодавством та статутом підприємства. Організовує роботу філіалів, виробничих діляниць та інших структурних підрозділів підприємства, спрямовуючи їх діяльність на досягнення високих темпів розвитку й удосконалення виробництва з метою повнішого задоволення потреб комунально-побутових підприємств і населення торф'яним паливом, добривами та іншою продукцією із торфу та на його основі, всебічне підвищення продуктивності праці, ефективності та якості продукції, з широким впровадженням нової техніки і прогресивної технології, наукової організації праці, виробництва та управління, удосконалення господарського механізму. Забезпечує виконання підприємством кількісних і якісних показників, капітального будівництва, всіх зобов'язань перед державним та місцевим бюджетом, постачальниками, замовниками та банками. Організовує виробничо-господарську діяльність підприємства з застосуванням нормативів матеріальних, фінансових та трудових витрат, широкого поширення передового досвіду, а також максимальної мобілізації резервів виробництва, добиваючись високих техніко-економічних показників, всебічного підвищення технічного рівня та якості продукції, раціональних та економічних витрат усіх видів ресурсів. Створює в кожному структурному підрозділі і на робочому місці належні умови праці відповідно до вимог нормативних актів, а також дотримання прав працівників, гарантованих

законодавством про охорону праці та забезпечує з цією метою функціонування системи керування охороною праці. Розробляє за участю профспілок і реалізує комплексні заходи щодо встановлених нормативів з охорони праці, забезпечує усунення причин виробничого травматизму та профзахворювань, організовує атестацію робочих місць на відповідність нормативним актам про охорону праці та пропаганду безпечних умов. Організовує проведення медичного огляду працівників, навчання з питань охорони праці, фінансування та економічного стимулювання охорони праці. Разом із профспілковою організацією та трудовим колективом забезпечує розроблення, укладання та виконання колективного договору, забезпечує суворе дотримання державних інтересів зміцнення трудової та виробничої дисципліни, сприяє розвитку творчої ініціативи і трудової активності працівників. Забезпечує правильне поєднання економічних та адміністративних методів керівництва, єдиноначальність та колегіальність в обговоренні та вирішенні виробничих та інших питань, впровадження матеріальних і моральних стимулів, підвищення ефективності виробництва, а також підвищення відповідальності кожного працівника за доручену йому справу та за підсумки роботи колективу. Вирішує всі питання в межах наданих йому прав і доручає виконання окремих виробничо-господарських функцій іншим посадовим особам - заступникам директора, а також функціональних та виробничих підрозділів підприємств. Забезпечує дотримання законності в діяльності підприємства, активне використання правових засобів для вдосконалення управління, зміцнення договірної дисципліни і господарського розрахунку.

Повинен знати: закони, постанови, укази, розпорядження, рішення та інші нормативно-правові акти органів державної влади та місцевого самоврядування, які регулюють порядок діяльності підприємства; профіль, спеціалізацію та особливості структури підприємства; перспективи технічного, економічного та соціального розвитку галузі, підприємства; виробничі потужності підприємства; технологію виробництва продукції підприємства; порядок розроблення та затвердження завдань виробничо-господарської діяльності підприємства; методи господарювання й управління підприємством; порядок укладання та виконання господарських договорів; досягнення науки і техніки в Україні та за її межами у галузі торф'яного виробництва і досвід передових підприємств; економіку, організацію виробництва, праці й управління; основи законодавства України; правила та норми охорони праці, виробничої санітарії, протипожежного захисту.

Кваліфікаційні вимоги. Повна вища освіта відповідного напрямку підготовки (магістр, спеціаліст). Післядипломна освіта в галузі управління. Стаж роботи за професіями керівників нижчого рівня не менше 5 років.

2. ГОЛОВНИЙ ГІДРОТЕХНІК (ВИДОБУВАННЯ ТОРФУ)

Завдання та обов'язки. Здійснює керівництво проведенням гідротехнічних робіт та робіт щодо ремонту та утримання полів для видобування торфу на підприємстві. Забезпечує утримання в належному стані та здійснює правильну технічну експлуатацію осушувальних каналів, гідротехнічних споруд, усіх допоміжних пристроїв. Складає плани та забезпечує виконання запланованих обсягів робіт щодо ремонту та утримання гідротехнічних споруд і полів для видобування торфу.

Повинен знати: Водний кодекс, Кодекс про землю і надра, вимоги природоохоронних органів; правила технічної експлуатації підприємств торф'яної промисловості; правила експлуатації, положення, інструкції та інші керівні матеріали щодо ремонту та утримання гідротехнічних споруд та виробничих площ для видобування торфу; технологію проведення гідротехнічних робіт; основи геодезії, гідротехніки та гідравліки; правила технічної експлуатації торфових родовищ, технічні вимоги до готової торфової продукції; економіку та організацію виробництва, праці й управління; основи трудового законодавства при проведенні

гідротехнічних робіт; правила та норми охорони праці, виробничої санітарії; протипожежного захисту.

Кваліфікаційні вимоги. Повна вища освіта відповідного напрямку підготовки (магістр, спеціаліст). Післядипломна освіта в галузі управління. Стаж роботи за професіями керівників нижчого рівня: для магістра - не менше 2 років, для спеціаліста - не менше 3 років.

3. ГОЛОВНИЙ ІНЖЕНЕР ПІДПРИЄМСТВА

Завдання та обов'язки. Визначає технічну політику, перспективу розвитку підприємства та шляхи реалізації комплексних програм з усіх напрямів удосконалення, реконструкції і технічного переоснащення діючих виробництв, його спеціалізацію та кооперування, всебічного прискорення науково-технічного прогресу і досягнення високих темпів зростання продуктивності праці. Забезпечує постійне підвищення рівня технічної підготовки виробництва, його ефективності та скорочення матеріальних, фінансових та рудових витрат на виробництво продукції, робіт (послуг), високу їх якість та довговічність згідно з державними стандартами, технічними умовами й вимогами технічної естетики, раціонального використання виробничих фондів, ресурсів. Керує розробленням перспективних планів розвитку підприємства, реконструкції та модернізації, заходів щодо запобігання шкідливого впливу виробництва на навколишнє середовище, раціонального використання природних ресурсів, створення сприятливих і безпечних умов праці та підвищення культури виробництва. Організовує розроблення та виконання планів впровадження нової техніки і технології, організаційно-технічних заходів, планів науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт. Забезпечує ефективність проектних рішень, своєчасну та якісну підготовку виробництва, технічну експлуатацію, ремонт та модернізацію устаткування, досягнення високого рівня якості продукції в процесі її розроблення та виробництва. На основі сучасних досягнень науки і техніки, результатів патентних досліджень, а також передового досвіду організовує роботу щодо поліпшення асортименту, удосконалення та оновлення випускної продукції, виконання робіт (послуг), створення нових видів продукції, техніки та технології, впровадження у виробництво заходів комплексної механізації та автоматизації технологічних процесів, розроблення нормативів трудомістких виробів і норм витрат матеріалів на їх виготовлення, послідовне здійснення режиму економії. Здійснює контроль за дотриманням проектної, конструкторської і технологічної дисципліни, правил та норм щодо охорони праці, виробничої санітарії та пожежної безпеки, вимог Держнаглядохоронпраці, природоохоронних, санітарних та інших органів. Забезпечує своєчасну підготовку технічної документації (специфікацій, технічних умов, технологічних карт). Укладає з науково-дослідними, проектними організаціями та вищими навчальними закладами договори на розроблення нової техніки і технології виробництва, проекти реконструкції підприємства, його підрозділів, оновлення та модернізації устаткування, комплексної механізації та автоматизації виробничих процесів, автоматизованих систем управління виробництвом, здійснює контроль за їх розробленням, організує розгляд і впровадження проектів технічного переоснащення, розроблених сторонніми організаціями. Координує роботу з питань патентно-винахідницької діяльності, стандартизації, атестації та раціоналізації робочих місць, метрологічного забезпечення, механоенергетичного обслуговування виробництва. Вживає заходів щодо удосконалення організації виробництва, праці й управління на науковій основі, впровадженню обчислювальної техніки, механізації й автоматизації інженерних та управлінських робіт.

Організовує проведення наукових досліджень та експериментів, випробувань нової техніки і технології, а також робіт в галузі науково-технічної інформації та пропаганди, раціоналізації й винахідництва, поширення виробничого досвіду і спрямовує творчу ініціативу працівників на вирішення перспективних завдань виробництва, підвищення його техніко-економічного рівня. Проводить роботи щодо захисту пріоритету впровадження науково-технічних рішень,

підготовлення матеріалів до патентування та ліцензування. Забезпечує постійне удосконалення підготовки та підвищення кваліфікації кадрів згідно з вимогами науково-технічного процесу. Керує діяльністю технічних служб підприємства, контролює підсумки їх роботи, стан трудової і виробничої дисципліни в підпорядкових підрозділах. Є першим заступником директора підприємства.

Повинен знати: закони, постанови, укази, розпорядження, рішення та інші нормативно-правові акти органів державної влади та місцевого самоврядування, які регулюють порядок діяльності підприємства; профіль, спеціалізацію та особливості структури підприємства; перспективи технічного, економічного та соціального розвитку галузі, підприємства; виробничі потужності підприємства; технологію виробництва продукції підприємства; порядок розроблення та затвердження завдань виробничо-господарської діяльності підприємства; методи господарювання й управління підприємством; порядок укладання та виконання господарських договорів; досягнення науки і техніки в Україні та за її межами в галузі-торф'яного виробництва та досвід передових підприємств; економіку, організацію виробництва, праці й управління; основи законодавства України, правила та норми охорони праці, виробничої санітарії, протипожежного захисту.

Кваліфікаційні вимоги. Повна вища освіта відповідного напрямку підготовки (магістр, спеціаліст). Післядипломна освіта в галузі управління. Стаж роботи за професіями керівників нижчого рівня не менше 5 років.

4. МАЙСТЕР (З ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ТОРФУ)

Завдання та обов'язки. Організовує роботу з обліку та контролю якості торфу та комплектності торф'яної продукції, що випускається на закріпленій дільниці, відповідності її до стандартів, нормалей, технічних умов. Забезпечує оформлення технічної документації, яка засвідчує якість торфу та наявність компонентів у торф'яній продукції, бере участь у здаванні готової продукції. Здійснює поточний та контрольний облік щодо кількості та якості видобутої та перероблюваної торф'яної продукції. Стежить за технічним станом контрольно-вимірювальних засобів, наявністю їх на робочих місцях та правильною їх експлуатацією. Бракує нестандартну торф'яну продукцію, веде облік некондиційного торфу, аналізує причини браку та виникнення виробничих дефектів готової продукції, розглядає рекламачії, а також бере участь у розробленні та впровадженні заходів щодо підвищення якості продукції, запобігання браку, усунення причин, що спричиняють випуск неякісної продукції. Контролює дотримання працівниками виробничої та трудової дисципліни, виконання ними правил і норм щодо охорони праці та протипожежної безпеки.

Повинен знати: технологічні процеси та режими виробництва; технічні вимоги до сировини, матеріалів, комплектувальних виробів та готової продукції; чинні у виробництві нормалі, технологічні інструкції, стандарти, технічні умови; системи, засоби та методи технічного контролю виробництва; методи відбору проб, порядок маркування та пакування продукції; види виробничого браку, методи щодо його запобігання та усунення; порядок оформлення технічної документації щодо якості продукції, послуг, робіт; правила охорони праці та протипожежної безпеки.

Кваліфікаційні вимоги. Повна або базова вища освіта відповідного напрямку підготовки (спеціаліст або бакалавр). Післядипломна освіта в галузі управління. Стаж роботи за професією не менше 2 років.

5. МАЙСТЕР ВИРОБНИЧОЇ ДІЛЬНИЦІ (ВИДОБУВАННЯ ТОРФУ)

Завдання та обов'язки. Здійснює керівництво виробництвом на закріпленій за ним дільниці. Забезпечує виконання дільницею планових завдань, ефективне використання виробничих

потужностей, економну витрату технологічного палива та допоміжних матеріалів, підвищення продуктивності праці, підвищення коефіцієнта змінності роботи устаткування, раціональну витрату сировини, матеріалів, палива, енергії. Своєчасно проводить болотно-підготовчі роботи, організовує підготовку виробництва торф'яної продукції та контролює дотримання технологічних процесів, оперативно виявляє та усуває причини їх порушення. Впроваджує механізацію та автоматизацію трудомістких процесів та ручних робіт, передові методи та прийоми праці, організовує виконання заходів щодо атестування та раціоналізації робочих місць. Проводить формування бригад (їх кількісного, професійного складу), створює комплексні бригади, впроваджує бригадний господарський розрахунок. Бере участь у прийманні відремонтованого технологічного устаткування, забезпечує повне завантаження та правильне використання його, рівномірну і продуктивну роботу працівників на закріпленій ділянці. Встановлює згідно з планом виробничої ділянки виробничі завдання бригадам та окремим робітникам. Здійснює контроль за виконанням завдань та усуває недоліки, які заважають ритмічному виробничому процесу. Створює умови для освоєння та виконання норм кожним робітником, проводить виробничий інструктаж працюючих. Вносить пропозиції щодо перегляду норм виробітку та розрахунку. Забезпечує якість та бере участь у контролі за кількістю видобування торфу або торф'яної продукції, вживає заходів щодо недопущення браку та підвищення якості продукції. Аналізує результати виробничої діяльності, контролює витрати фонду заробітної плати на закріпленій ділянці, забезпечує правильне та своєчасне оформлення первинних документів щодо обліку робочого часу, виробітку, обсягів виконаних робіт, заробітної плати, простоїв.

Проводить інструктаж працюючих з правил безпеки та протипожежної безпеки. Контролює дотримання працюючими виробничої та трудової дисципліни, чітке виконання ними правил та норм охорони праці. Преміює у встановленому порядку (із фонду майстра) передовиків виробництва. Проводить роботу щодо підвищення рівня технічних знань робітників на закріпленій ділянці. Вживає заходів щодо створення нормальних та здорових умов праці на робочих місцях та зниження захворювання працівників.

Повинен знати: накази, розпорядження та інші керівні матеріали, що стосуються виробничо-господарської діяльності ділянки, технічні вимоги до продукції, що випускається на ділянці, технологію її виробництва; устаткування ділянки та правила його технічної експлуатації, основи економіки, організації виробництва і праці, техніко-економічного та виробничого планування; права і обов'язки майстра; норми та розцінки на роботи, методи господарського розрахунку; чинні положення щодо оплати праці; правила охорони праці та протипожежної безпеки; основи трудового законодавства.

Кваліфікаційні вимоги. Повна або базова вища освіта відповідного напрямку підготовки (спеціаліст, бакалавр). Післядипломна освіта в галузі управління. Стаж роботи за професією не менше 2 років.

6. НАЧАЛЬНИК ВІДДІЛУ ТРАНСПОРТУ (ТЕХНОЛОГІЧНОГО)

Завдання та обов'язки. Здійснює керівництво експлуатацією залізничного та автомобільного транспорту для перевезення торфу та інших вантажів. Керує розробленням поточних і перспективних планів перевезення торф'яних вантажів. Забезпечує виконання планів перевезення та використання вантажності рухомого складу, дотримання графіка руху поїздів та обороту тягового та рухомого складу, правил технічної експлуатації вузькоколіїних залізниць на торфопідприємствах, ремонт та належне утримання тягового і рухомого складу, доріг, будівель та споруд. Здійснює контроль за процесом підготовки залізничного і автомобільного транспорту до роботи в осінньо-зимових умовах. Організовує розроблення графіка руху поїздів та обороту рухомого складу, планів ремонту доріг та споруд, порядок нагляду за ними, правильну експлуатацію та своєчасний ремонт транспортного устаткування,

стежити за економною витратою запасних частин, палива та мастильних матеріалів. Проводить роботу щодо вдосконалення організації виробництва, механізації допоміжних робіт, використання резервів виробництва, впровадження досягнень науки і нової техніки, зниження трудомісткості та собівартості перевезень, а також готує пропозиції щодо реконструкції, технічного переозброєння транспорту.

Бере участь у розробленні заходів, які сприяють розвитку господарського розрахунку, покращанню нормування праці, правильному застосуванню форм і систем заробітної плати та матеріального стимулювання, узагальненню і поширенню передових прийомів та методів праці, розвитку раціоналізації та винахідництва. Контролює дотримання працівниками виробничої та трудової дисципліни, правил охорони праці і протипожежної безпеки на транспорті. Забезпечує розслідування аварій на дорозі, розроблення заходів щодо їх запобігання і створення безпечних та здорових умов праці. Організовує контроль за роботою транспортних цехів підприємств, контроль і забезпечення завантаження та розвантаження вагонів нормальної колії в межах норм простоїв і дотримання якості відвантаженого торфу в межах стандартів. Керує працівниками відділу, а також координує роботу підпорядкованих підрозділів. Забезпечує складання всієї установленої для відділу звітності.

Повинен знати: положення, інструкції та інші керівні матеріали, які визначають діяльність відділу і транспортних господарств; технічні умови на будівництво, ремонт та утримання об'єктів залізничного транспорту, споруд, тягового та рухомого складу, правила технічної експлуатації залізничного транспорту, інструкції щодо руху та сигналізації на залізницях; основи економіки, організації виробництва і праці, техніко-економічного планування, методи господарського розрахунку; основи трудового законодавства; правила та норми охорони праці, виробничої санітарії; протипожежного захисту.

Кваліфікаційні вимоги. Повна або базова вища освіта відповідного напрямку підготовки (магістр, спеціаліст або бакалавр). Післядипломна освіта в галузі управління. Стаж роботи за професією: для магістра або спеціаліста - не менше 2 років, бакалавра - не менше 3 років.

7. НАЧАЛЬНИК ДІЛЬНИЦІ (ВИДОБУВАННЯ ТОРФУ)

Завдання та обов'язки. Здійснює керівництво виробничою дільницею. Координує роботу майстра, забезпечує підбір кадрів працівників, їх розстановку та доцільне використання. Забезпечує виконання дільницею планових завдань, ефективне використання виробничих потужностей, ритмічну роботу, систематичне підвищення продуктивності праці, зниження трудомісткості та собівартості продукції. Керує організацією праці на виробництві і своєчасною підготовкою виробництва, впроваджує передові методи виробництва та праці, організовує і контролює дотримання технологічного процесу болотно-підготовчих робіт, видобування торфу, оперативно виявляє та усуває причини його порушення. Керує та організовує роботу щодо обліку та контролю кількості та якості торфу і наявності компонентів торф'яної продукції. Впроваджує механізацію та автоматизацію трудомістких процесів та ручних робіт. Забезпечує технічно правильну експлуатацію та підвищення змінності технологічного устаткування на виробничій дільниці. Здійснює контроль за проведенням майстрами виробничого інструктажу робітників. Бере участь у перегляді норм виробітку та розцінок, впроваджує у виробництво технічно обґрунтовані норми виробітку. Проводить формування бригад і впроваджує бригадний господарський розрахунок. Вживає заходів щодо своєчасного забезпечення дільниці технологічним устаткуванням, запасними частинами, інструментом, паливно-мастильними матеріалами та заходів щодо їх економії. Аналізує результати виробничо-господарської діяльності дільниці, контролює витрати фонду заробітної плати.

Постійно вдосконалює організацію виробництва, проводить атестування та раціоналізацію робочих місць, впровадження, розвиток та укріплення господарського розрахунку, поліпшення нормування праці. Керує роботою щодо планування, обліку виробленої продукції дільницею, забезпечує складання і своєчасне подання звітності з виробничої діяльності дільниці, обліку робочого часу, виробітку, заробітної плати, простоїв. Сприяє розвиткові раціоналізації та винахідництва, проводить виховну роботу в колективі. Контролює дотримання робітниками виробничої та трудової дисципліни, чітке виконання ними правил і норм щодо охорони праці та встановлених правил пожежної безпеки. Бере участь у розробленні системи протипожежної безпеки, здійснює контроль за її роботою, стежить за справним станом гідротехнічних споруд. Забезпечує безпечні та здорові умови праці робітників дільниці, а також своєчасне надання пільг щодо умов праці. Подає пропозиції щодо заохочення працівників дільниці, які відзначилися, або накладення дисциплінарних стягнень на порушників виробничої і трудової дисципліни. Проводить роботу щодо підвищення рівня технічних знань робітників дільниці.

Повинен знати: накази, розпорядження та інші керівні матеріали, що стосуються виробничо-господарської діяльності; технічні вимоги до продукції, що виробляється на дільниці, технологію її виробництва; устаткування дільниці та правила його технічної експлуатації; основи економіки, організації виробництва і праці, техніко-економічного та виробничого планування; методи господарського розрахунку; норми та розцінки на роботи; чинні положення з оплати праці; основи трудового законодавства; правила та норми охорони праці, виробничої санітарії, протипожежного захисту.

Кваліфікаційні вимоги. Повна або базова вища освіта відповідного напрямку підготовки (магістр, спеціаліст або бакалавр). Післядипломна освіта в галузі управління. Стаж роботи за професією: для магістра або спеціаліста - не менше 2 років, бакалавра - не менше 3 років.

8. НАЧАЛЬНИК ЦЕХУ (ПЕРЕРОБЛЕННЯ ТОРФУ)

Завдання та обов'язки. Здійснює керівництво виробничо-господарською діяльністю цеху. Забезпечує ритмічне виконання планових завдань, випуску продукції високої якості, ефективне використання основних та обігових фондів цеху; контролює витрати фонду заробітної плати. Проводить роботу щодо вдосконалення організації виробництва, його технології, впровадження механізації і автоматизації виробничих процесів, запобігання браку та підвищення якості торф'яної продукції, використання резервів підвищення продуктивності праці та рентабельності виробництва, зниження трудомісткості і собівартості продукції. Організовує планування, облік та складання звітності про виробничу діяльність, роботу щодо розвитку та зміцнення господарського розрахунку, покращання нормування праці, правильного використання форм та систем заробітної плати і матеріального стимулювання, узагальнення і поширення передових прийомів та методів праці, розвитку раціоналізації і винахідництва в цехах торфопідприємства.

Забезпечує контроль за технічно правильною експлуатацією торф'яного устаткування та виконання графіків його ремонту, створенням безпечних, здорових умов праці робітників, а також своєчасним наданням працюючим пільг відповідно до умов праці. Координує роботу майстрів і цехових служб. Добирає працівників, здійснює їх розстановку та доцільне використання. Контролює дотримання працюючими виробничої та трудової дисципліни, правил і норм з охорони праці, протипожежної безпеки. Подає пропозиції щодо заохочення працівників, які відзначились, або накладення дисциплінарних стягнень до порушників виробничої і трудової дисципліни. Спільно з профспілковими організаціями проводить виховну роботу в колективі.

Повинен знати: накази, розпорядження та інші керівні матеріали, що стосуються виробничо-господарської діяльності цеху; технічні вимоги до продукції, що випускається цехом, технологію її виробництва, устаткування цеху та правила його технічної експлуатації; основи економіки, організації виробництва та праці, техніко-економічного і виробничого планування; методи господарського розрахунку; чинні положення про оплату праці та форми матеріального стимулювання; правила охорони праці і протипожежного захисту; основи трудового законодавства.

Кваліфікаційні вимоги. Повна або базова вища освіта відповідного напрямку підготовки (магістр, спеціаліст або бакалавр). Післядипломна освіта в галузі управління. Стаж роботи за професією: для магістра або спеціаліста - не менше 2 років, бакалавра - не менше 3 років.

ПРОФЕСІОНАЛИ

1. ГІДРОТЕХНІК

Завдання та обов'язки. Забезпечує виконання виробничих планів, утримання в справному стані осушувальних каналів, гідротехнічних споруд, виробничих площ, усіх допоміжних пристроїв, устаткування насосних станцій та протипожежної мережі, правильну їх технічну експлуатацію та ремонт. Розробляє і складає схеми протипожежного водопостачання полів видобутку торфу. Розробляє заходи щодо пропуску весняного паводку, здійснює контроль за його проходженням.

Організовує роботу, здійснює контроль, веде документацію з обліку та передачі вироблених торф'яних площ, здійснює контроль за роботами з рекультивації вироблених площ, проводить роботу з оформлення документів на передачу відпрацьованих площ іншим землекористувачам та оформлення відведення земель. Стежить за станом осушення полів торфовидобування, розробляє і домагається впровадження заходів щодо покращання норм осушення, забезпечує облік стояння рівнів ґрунтових вод на всіх виробничих площах, надає господарствам технічну допомогу щодо експлуатації, перевлаштування та реконструкції внутрішньогосподарської мережі гідротехнічних споруд. Бере участь у розробленні поточних та перспективних планів поліпшення, розвитку, очищення та ремонту каналів і гідротехнічних споруд. Контролює виконання правил технічної експлуатації, охорони праці та протипожежної безпеки робітниками експлуатаційної служби та проводить їх інструктаж. Бере участь у впровадженні досягнень науки та передового досвіду, нової техніки на закріпленій за ним дільниці. Проводить заходи щодо підвищення кваліфікації підлеглих йому робітників. Здійснює контроль за роботою механізованої колони з ремонту та утримання полів видобутку торфу.

Повинен знати: Водний кодекс, Кодекс про землю і надра, вимоги природоохоронних, санітарних та інших органів; правила технічної експлуатації підприємств торф'яної промисловості; правила технічної експлуатації, положення, інструкції та інші керівні матеріали щодо ремонту та утримання гідротехнічних споруд та виробничих площ для видобування торфу; технологію проведення гідротехнічних робіт; основи геодезії, гідротехніки та гідравліки; технічний стан обслуговуваних об'єктів, ведення оперативного обліку та звітності, економіку та організацію виробництва, праці та управління; правила і норми охорони праці, виробничої санітарії, протипожежного захисту.

Кваліфікаційні вимоги.

Провідний гідротехнік: повна вища освіта відповідного напрямку підготовки (магістр, спеціаліст) та підвищення кваліфікації. Стаж роботи за професією гідротехніка I категорії не менше 2 років.

Гідротехнік I категорії: повна або базова вища освіта відповідного напрямку підготовки (магістр, спеціаліст або бакалавр) та підвищення кваліфікації; для магістра - без вимог до стажу роботи,

для спеціаліста - стаж роботи за професією гідромеханіка II категорії не менше 2 років, для бакалавра - не менше 3 років.

Гідротехнік II категорії: повна або базова вища освіта відповідного напрямку підготовки (спеціаліст, бакалавр) та підвищення кваліфікації; для спеціаліста - без вимог до стажу роботи, для бакалавра - стаж роботи за професією гідротехніка не менше 2 років.

Гідротехнік: повна або базова вища освіта відповідного напрямку підготовки (спеціаліст, бакалавр) без вимог до стажу роботи.

2. ІНЖЕНЕР (З ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ТОРФУ)

Завдання та обов'язки. Організовує облік кількості та якості продукції із торфу і на основі торфу, здійснює контроль за дотриманням технологічного процесу добування та перероблення торфу, проведенням операцій щодо обліку кількості й якості торфопродукції відповідно до затверджених інструкцій. Контролює правильність оброблення первинних документів щодо обліку торфу контрольними майстрами, а також правильність ведення всієї документації щодо обліку торфу на виробничих ділянках. Здійснює контроль за станом контрольно-вимірювальних приладів, що використовуються для обліку торфу та готової торф'яної продукції. Організовує та бере участь у перевірках якості торфу. Розглядає та аналізує рекламації щодо якості продукції, якості робіт, готує та веде переписку з заявниками претензій. Вивчає причини, що погіршують якість торфу і торф'яної продукції, робіт, випуск браку, бере участь у розробленні та впровадженні заходів щодо їх усунення. Готує висновки про відповідність якості торфу, що надходить для виробництва торф'яної продукції. Веде облік рекламацій та інших документів щодо якості продукції та готує відповіді заявникам претензій. Бере участь в атестації якості продукції, в підготовці заходів, пов'язаних з впровадженням нових стандартів, нормалей та технічних умов на видобування торфу та випуск торф'яної продукції, а також у розробленні та впровадженні найдосконаліших систем та методів контролю.

Веде реєстрацію та облік чинних державних стандартів та технічних умов, що надходять на торф'яну продукцію, яку випускає підприємство та впроваджує їх у виробництво. Здійснює своєчасне та правильне ведення встановлених форм обліку та звітності.

Повинен знати: положення, інструкції та інші керівні матеріали, які визначають діяльність підрозділів технічного контролю; технологію виробництва; технічні вимоги до сировини, матеріалів та готової продукції; чинні стандарти, норми, технічні умови, системи, методи та засоби технічного контролю в галузі і на підприємстві; правила технічної експлуатації підприємств торф'яної промисловості; види виробничого браку, методи його запобігання та усунення; порядок подання та розгляду рекламацій щодо якості сировини, матеріалів і готової продукції; правила охорони праці та протипожежної безпеки; основи трудового законодавства.

Кваліфікаційні вимоги.

Провідний інженер (з обліку та контролю якості торфу): повна вища освіта відповідного напрямку підготовки (магістр, спеціаліст) та підвищення кваліфікації. Стаж роботи за професією інженера (з обліку та контролю якості торфу) I категорії не менше 2 років.

Інженер (з обліку та контролю якості торфу) I категорії: повна або базова вища освіта відповідного напрямку підготовки (магістр, спеціаліст або бакалавр) та підвищення кваліфікації; для магістра - без вимог до стажу роботи, для спеціаліста - стаж роботи за професією інженера (з обліку та контролю якості торфу) II категорії не менше 2 років, для бакалавра - не менше 3 років.

Інженер (з обліку та контролю якості торфу) II категорії: повна або базова вища освіта відповідного напрямку підготовки (спеціаліст, бакалавр) та підвищення кваліфікації; для спеціаліста - без вимог до стажу роботи; для бакалавра - стаж роботи за професією інженера (з обліку та контролю якості торфу) не менше 2 років.

Інженер (з обліку та контролю якості торфу): повна або базова вища освіта відповідного напрямку підготовки (спеціаліст, бакалавр), без вимог до стажу роботи.

3. ІНЖЕНЕР-ТЕХНОЛОГ (ВИДОБУВАННЯ ТОРФУ)

Завдання та обов'язки. Розробляє і впроваджує технологічні процеси та режими робіт щодо видобування торфу (на дільницях, полях) і випуску торф'яної продукції. Перевіряє відповідність полів для видобування торфу до норм технологічного проектування торфопідприємства. Встановлює поопераційний маршрут видобування торфу на виробничих полях. Розраховує виробничо-технічні показники щодо видобування торфу, ремонту та підготовки виробничих площ підприємства і виробничих підрозділи. Визначає необхідну кількість технологічного устаткування (видобування торфу, болотно-підготовчі роботи). Складає плани розміщення устаткування, технічного оснащення, організації робочих місць, розраховує виробничі потужності та завантаження устаткування на дільницях і полях видобування торфу. Бере участь у розробленні технічно обґрунтованих норм часу (виробітку) і розраховує технічні норми витрат матеріалів, інструментів, технологічного палива та енергії, економічну ефективність технологічних процесів видобування торфу. Розробляє технологічні нормалі, інструкції, маршрутні карти та іншу технологічну документацію щодо видобування торфу. Погоджує розроблену документацію з цехами та відділами підприємства. Складає технічні завдання на проектування пристроїв, оснащення та інструменту, передбачених технологією видобування торфу і робіт щодо утримання та ремонту полів видобування торфу. Контролює правильність і послідовність проведення болотно-підготовчих робіт. Контролює доцільність використання запасів торфу, складає щорічний баланс корисних копалин (торфу) та баланс виробничих потужностей, домагаючись повного використання виробничих потужностей. Бере участь у проведенні експериментальних робіт щодо освоєння нових технологічних процесів, машин та впровадження їх у виробництво. Аналізує причини браку торфу і торф'яної продукції та бере участь у розробленні заходів щодо недопущення та усунення браку торфу та торф'яної продукції. Вносить зміни в технічну документацію в зв'язку зі змінами та коригуванням розроблених технологічних процесів і режимів виробництва. Здійснює контроль за дотриманням технологічної дисципліни на дільницях видобування торфу та правильною експлуатацією устаткування і полів добування торфу. Розробляє та бере участь у реалізації засобів підвищення ефективності удосконалення технології виробництва та готує висновки про доцільність їх використання в умовах підприємства. Складає і, в установлені строки, подає звітну і технічну документацію.

Повинен знати: технологію видобування та перероблення торфу; основне технологічне устаткування та принципи його роботи; типові технологічні процеси і режими видобування та перероблення торфу; технічні вимоги до торфу та торф'яної продукції; чинні стандарти, технічні умови та нормалі, нормативи витрат матеріалів, палива, енергії; види браку, способи його запобігання; основні вимоги організації праці при проектуванні технологічних процесів; керівні матеріали щодо розроблення та оформлення технічної документації; досвід передових вітчизняних і зарубіжних підприємств у галузі технології виробництва аналогічної продукції; основи економіки та організації виробництва; правила охорони праці та пожежної безпеки.

Кваліфікаційні вимоги.

Провідний інженер-технолог (видобування торфу): повна вища освіта відповідного напрямку підготовки (магістр, спеціаліст) та підвищення кваліфікації. Стаж роботи за професією

інженера-технолога (видобування торфу) I категорії не менше 2 років.

Інженер-технолог (видобування торфу) I категорії: повна або базова вища освіта відповідного напрямку підготовки (магістр, спеціаліст або бакалавр) та підвищення кваліфікації; для магістра - без вимог до стажу роботи, для спеціаліста - стаж роботи за професією інженера-технолога (видобування торфу) II категорії не менше 2 років, для бакалавра - не менше 3 років.

Інженер-технолог (видобування торфу) II категорії: повна або базова вища освіта відповідного напрямку підготовки (спеціаліст, бакалавр) та підвищення кваліфікації: для спеціаліста - без вимог до стажу роботи, для бакалавра - стаж роботи за професією інженера-технолога (видобування торфу) не менше 2 років.

Інженер-технолог (видобування торфу): повна або базова вища освіта відповідного напрямку підготовки (спеціаліст, бакалавр) без вимог до стажу роботи.

РОБІТНИКИ

1. АПАРАТНИК СУШІННЯ ТОРФУ ТА ТОРФОВИХ ВИРОБІВ

4-й розряд

Завдання та обов'язки. Веде технологічний процес сушіння торфу на торфобрикетних заводах з продуктивністю до 30 тис. тонн торфу на рік. Регулює режим сушіння за показаннями контрольно-вимірювальних приладів та контролює якість висушеного торфу для брикетування. Регулює подачу фрезерного торфу для сушіння. Виявляє та усуває неполадки в роботі устаткування, яке обслуговує.

Веде завантаження технологічної печі паливом. Обслуговує допоміжне устаткування сушильного відділення брикетного заводу.

Повинен знати: будову сушильного устаткування з ручним та автоматичним режимом сушіння, устаткування пресового та підготовчого відділень; технологічну схему торфобрикетного заводу; технологічні процеси сушіння та брикетування торфу; фактори, які впливають на якість сушіння торфу; схему водопостачання та паропостачання заводу; схему блокування заводу та головного пульта керування; правила користування показаннями контрольно-вимірювальних приладів; слюсарну справу.

Кваліфікаційні вимоги. Повна або базова загальна середня освіта. Професійно-технічна освіта. Підвищення кваліфікації. Стаж роботи за технологічно суміжною професією 3 розряду не менше 1 року.

5-й розряд

Завдання та обов'язки. Веде технологічний процес сушіння торфу на торфобрикетних заводах з продуктивністю від 30 до 60 тис. тонн торфу та на лініях виробництва торф'яних горщиків до 25 млн. штук на рік. Регулює режим сушіння за показаннями контрольно-вимірювальних приладів, кількість фрезерного торфу і горючих газів, що переходить у сушильні установки та контролює якість висушеного торфу для брикетування і торф'яних горщиків. Виявляє та усуває неполадки в роботі обслуговуваного устаткування. Веде завантаження технологічної печі та теплогенератора паливом. Обслуговує допоміжне устаткування сушильних відділень брикетного заводу та ліній торф'яних горщиків.

Повинен знати: будову технологічної схеми торфобрикетного заводу та лінії виробництва торф'яних горщиків; технологічні процеси сушіння торфу, торф'яних горщиків та брикетування; схеми водопостачання, паропостачання, блокування заводу, лінії та головного пульта

керування; правила користування показаннями контрольно-вимірювальних приладів; слюсарну справу.

Кваліфікаційні вимоги. Повна або базова загальна середня освіта. Професійно-технічна освіта. Підвищення кваліфікації. Стаж роботи за професією апаратника сушіння торфу і торфових виробів 4 розряду не менше 1 року.

6-й розряд

- у разі ведення технологічного процесу сушіння торфу на торфобрикетних заводах з продуктивністю понад 60 тис. тонн торфу та на лініях виробництва торф'яних горщиків понад 25 млн. штук на рік.

Кваліфікаційні вимоги. Повна або базова загальна освіта. Професійно-технічна освіта. Підвищення кваліфікації. Стаж роботи за професією апаратника сушіння торфу торфових виробів 5 розряду не менше 1 року.

2. ВАРИЛЬНИК ТОРФОМАСИ

4-й розряд

Завдання та обов'язки. Веде та регулює технологічний процес варіння торф'яної маси. Перевіряє якість торфосировини, що надходить на перероблення. Розподіляє сировину по змішувачах. Дозує сировину, воду, пару, емульсії згідно з нормами їх витрат. Керує механізмами, за допомогою яких готують торфомасу: конвеєрами, дозаторами, електродвигунами та іншим устаткуванням, спостерігає за роботою, обслуговує та усуває окремі неполадки в їх роботі.

Повинен знати: методику визначення ботанічного складу торфосировини, що надходить на перероблення, її вологості, правила дозування компонентів; будову і принцип дії механізмів, які обслуговує, способи усунення неполадок в їх роботі.

Кваліфікаційні вимоги. Повна або базова загальна середня освіта. Професійно-технічна освіта. Підвищення кваліфікації. Стаж роботи за технологічно суміжною професією 3 розряду не менше 1 року.

3. КАНАВНИК (ВИДОБУВАННЯ ТОРФУ)

2-й розряд

Завдання та обов'язки. Копає вручну та ремонтує валові, колекторні, водопідвідні, нагірні, ловильні та інші канали для випуску води, водоймища, картові канали в торф'яному та мінеральному ґрунтах. Планує та закріплює укуси каналів. Витягує пні, стовбури дерев, що трапляються в процесі роботи.

Повинен знати: категорії ґрунтів, правила і способи їх розроблення, правила проведення копання, кріплення та ремонту всіх видів каналів вручну; правила та прийоми користування шаблонами, інструментами, пристроями, правила їх налагодження та ремонту.

Кваліфікаційні вимоги. Базова або неповна базова загальна середня освіта. Короткострокове виробниче навчання. Без вимог до стажу роботи.

4. КАР'ЄРНИК

2-й розряд

Завдання та обов'язки. Розробляє кар'єр відповідно до заданого профілю. Сколює мерзлоту, знімає пачоси та мінеральний нанос, витягує пні, стовбури дерев, що трапляються. Бере участь

у переміщенні механізмів із ділянки на ділянку. Ріже торф'яні поклади на торфини, відвозить їх та укладає для сушіння.

Повинен знати: основні умови та правила розроблення кар'єру залежно від якості покладу; способи корчування пнів та витягування стовбурів дерев, що трапляються в покладах торфу; правила переміщення торфовидобувних машин та устаткування при розробленні кар'єру та переїздах їх з ділянки на ділянку; вимоги до виробничого інструменту, устаткування, інвентарю та правила користування ними.

Кваліфікаційні вимоги. Базова або неповна базова загальна середня освіта. Короткострокове виробниче навчання. Без вимог до стажу роботи.

5. КОРЧУВАЛЬНИК

2-й розряд

Завдання та обов'язки. Викорчовує пні вручну та за допомогою механічних пилок і найпростіших пристроїв. Валить ліс і викорчовує чагарникову рослинність. Обрубує сучки та коріння. Сортиє дерева. Складає ділову деревину та дрова в штабелі. Укладає пні та сучки в купи.

Повинен знати: правила ведення робіт на звалюванні лісу, викорчовуванні пнів та кущів; розміри та сортаменти на розкрязування ділової деревини та дров; порядок складування деревини в штабелі та укладання пнів і сучків у купи; правила та прийоми користування різними пристроями, устаткуванням та інструментами в процесі роботи.

Кваліфікаційні вимоги. Базова або неповна базова загальна середня освіта. Короткострокове виробниче навчання. Без вимог до стажу роботи.

6. МАШИНІСТ МАШИН ДЛЯ ВИДОБУВАННЯ Й ПЕРЕРОБЛЕННЯ ФРЕЗЕРНОГО ТОРФУ

4-й розряд

Завдання та обов'язки. Керує тракторами та причіпним устаткуванням: валкувачами та ворушилками з шириною захвату до 18 м при сушінні фрезерного торфу; фрезбарабанами з шириною захвату до 6 м при фрезеруванні торф'яних покладів на задану глибину; машинами для навантаження та розсіювання мінеральних компонентів. Регулює робочі механізми машин, причіплює та відчіплює причіпне устаткування. Технічно обслуговує машини, механізми, оглядає, перевіряє справність усіх їх систем та вузлів заправляє машини пально-мастильними та іншими матеріалами, усуває дрібні неполадки в роботі обслуговуваних машин, механізмів. Бере участь у планово-запобіжних ремонтах.

Повинен знати: будову і технічні характеристики обслуговуваних машин, тракторів, причіпного та навісного устаткування, правила та інструкції їх експлуатації; правила, раціональні способи проведення технологічних робіт, пов'язаних з характером обслуговуваних машин; норми висіву мінеральних компонентів; технологічні схеми сушіння торфу, фрезерування торф'яних покладів; норми пально-мастильних матеріалів; вимоги до якості виконуваних робіт щодо добування торфу; слюсарну справу.

Кваліфікаційні вимоги. Повна або базова загальна середня освіта. Професійно-технічна освіта. Підвищення кваліфікації. Стаж роботи за технологічно суміжною професією 3 розряду не менше 1 року.

5-й розряд

Завдання та обов'язки. Керує самохідними й пневматичними валкувачами; самохідними саморозвантажувальними пресами, тракторами та причіпним устаткуванням: валкувачами і

ворушилками з шириною захвату більше ніж 18 м; збиральними машинами з бункером місткістю до 14 м³; машинами для пресування торф'яної підстилки в кіпи; фрезбарабанами з шириною захвату понад 6 до 9 м, фрезбарабанами, з'єднаними з причіпними валкувачами; машинами для збагачення торфу аміаковою рідиною при потужності двигуна трактора до 58,9 кВт (80 к. с.); устаткуванням для механізованого відбору проб торфу із навалів. Керує самохідними штабелювальними машинами. Технічно обслуговує машини, механізми, готує їх до роботи. Регулює механізми на заданий режим роботи. Виявляє та усуває неполадки в роботі машин. Бере участь у планово-запобіжних ремонтах.

Повинен знати: будову та технічні характеристики обслуговуваних машин, тракторів, причіпного та навісного устаткування, правила та інструкції їх експлуатації; технологічні схеми роботи; правила та раціональні способи проведення технологічних робіт, пов'язаних з характером обслуговуваних машин; циклові графіки робіт машин; допустимі навантаження причіпного устаткування; норми вологості торфу, що збирається; норми подавання аміакової води залежно від циклового збирання торфу; схему розташування, розміри штабелів та відстань між ними.

Кваліфікаційні вимоги. Повна або базова загальна середня освіта. Професійно-технічна освіта. Підвищення кваліфікації. Стаж роботи за професією машиніста машин для видобування й перероблення фрезерного торфу 4 розряду не менше 1 року.

6-й розряд

Завдання та обов'язки. Керує самохідними пневмозбиральними комбайнами, перевалювальними збиральними машинами, комбінованими збиральними машинами з фрезерними барабанами збільшеної ширини захвату або з фрезвалкувачами; тракторами з причіпним устаткуванням; пневматичними збиральними машинами, збиральними машинами з бункером місткістю понад 14 м³; фрезвалкувачами; фрезбарабанами з шириною захвату 9 м і більше; машинами для збагачення торфу аміаковою водою при потужності двигуна трактора понад 58,9 кВт (80 к. с.). Виконує технологічні роботи, пов'язані з характером обслуговуваних машин та механізмів, регулюванням їх на заданий режим роботи.

Повинен знати: конструктивні особливості різних торфовидобувних машин, торфозбиральних машин та комбайнів, причіпного та навісного устаткування; технологічні схеми роботи; допустимі навантаження причіпного устаткування; способи раціонального проведення технологічних робіт щодо видобування торфу; способи виявлення та усунення неполадок у роботі обслуговуваних тракторів, механізмів, причіпного та навісного устаткування; правила руху тракторів з причіпним обладнанням.

Кваліфікаційні вимоги. Повна або базова загальна середня освіта. Професійно-технічна освіта. Підвищення кваліфікації. Стаж роботи за професією машиніста машин для видобування й перероблення фрезерного торфу 5 розряду не менше 1 року.

7. МАШИНІСТ МАШИН ДЛЯ ВИДОБУВАННЯ Й ПЕРЕРОБЛЕННЯ КУСКОВОГО ТОРФУ

4-й розряд

Завдання та обов'язки. Керує розстилальними машинами з кузовом місткістю до 9 м³ при формуванні і вистиланні видобутого торфу; машинами для транспортування та сушіння кускового торфу. Технічно обслуговує машини, регулює окремі вузли, агрегати та готує їх до роботи. Наглядає за нормальним режимом роботи машин, виявляє неполадки та усуває їх. Бере участь у планово-запобіжних ремонтах.

Повинен знати: будову, технічні характеристики та правила експлуатації обслуговуваних машин; технологію видобування й перероблення кускового торфу; вистилання його на поля

сушіння, збирання, транспортування; правила утримання і технічного обслуговування машин, усунення неполадок в їх роботі, правила регулювання окремих вузлів машин на задані режими їх роботи; вимоги до якості виконуваних робіт.

Кваліфікаційні вимоги. Повна або базова загальна середня освіта. Професійно-технічна освіта. Підвищення кваліфікації. Стаж роботи за технологічно суміжною професією 3 розряду не менше 1 року.

5-й розряд

Завдання та обов'язки. Керує машинами для добування кускового торфу шарово-поверхневим способом; вистилальними машинами з кузовом місткістю 9 м³ і більше; механізмами і приводами, які працюють у комплексі з торфовидобувними машинами; транспортувальними засобами на збиранні кускового торфу. Технічно обслуговує машини, механізми, регулює, готує до роботи, виявляє та усуває неполадки.

Повинен знати: конструкцію, технічні характеристики обслуговуваних машин, правила та інструкції їх експлуатації під час роботи, технічне обслуговування, регулювання машин, вузлів та агрегатів, усунення окремих дефектів та неполадок; правила ведення робіт при видобуванні, переробленні, розстиланні, сушінні, збиранні, транспортуванні торфу; норми витрат паливних та мастильних матеріалів; вимоги до якості виконуваних робіт.

Кваліфікаційні вимоги. Повна або базова загальна середня освіта. Професійно-технічна освіта. Підвищення кваліфікації. Стаж роботи за професією машиніста машин для видобування й перероблення кускового торфу 4 розряду не менше 1 року.

8. МАШИНІСТ МАШИН ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ТОРФОВИХ РОДОВИЩ ДО ЕКСПЛУАТАЦІЇ

4-й розряд

Завдання та обов'язки. Керує самохідними машинами, тракторами з причіпним та навісним устаткуванням з потужністю двигуна до 44,2 кВт (60 к. с.) при виконанні технологічних операцій для підготовки, ремонту та поточного утримання площ для видобування торфу. Вальцює ліс, підлісок та чагарники, викорчує пні. Вирівнює та профілює площі, укладає дренаж. Збирає пні та деревину у вали, розбирає деревину із навалів після звалення лісу. Обрубує сучки, розкрязовує стовбури, навантажує, розвантажує деревину та пні. Вивозить вантажі та матеріали. Копає, прочищає канали осушувальної мережі, пожежних водоймищ, засипає канали, траншеї, яри. Виконує розкривні роботи, роботи з суцільного, глибокого фрезерування торф'яних покладів з одночасним укочуванням поверхні. Технічно обслуговує та регулює машини і механізми, усуває неполадки, переїжджає з карти на карту та на інші ділянки роботи.

Повинен знати: будову та технічні характеристики самохідних машин, тракторів, причіпного та навісного устаткування; технологічний процес, технічні умови і схеми проведення підготовки та ремонту площ для видобування торфу; норми витрат пального та мастил; правила та інструкції щодо експлуатації, технічного догляду та профілактичного ремонту обслуговуваних машин та механізмів.

Кваліфікаційні вимоги. Повна або базова загальна середня освіта. Професійно-технічна освіта. Підвищення кваліфікації. Стаж роботи за технологічно суміжною професією 3 розряду не менше 1 року.

5-й розряд

- у разі керування тракторами з причіпним та навісним устаткуванням і самохідними машинами з потужністю двигуна від 44,2 кВт до 58,9 кВт (60 до 80 к. с.).

Кваліфікаційні вимоги. Повна або базова загальна середня освіта. Професійно-технічна освіта. Підвищення кваліфікації. Стаж роботи за професією машиніста машин для підготовки торфових родовищ до експлуатації 4 розряду не менше 1 року.

6-й розряд

- у разі керування тракторами з причіпним та навісним устаткуванням і самохідними машинами з потужністю двигуна понад 58,9 кВт (80 к. с.); при роботі на комбайнах для вирубу лісу та вкладання його у валки; на машинах для розбирання, розкрязування і навантаження деревини та корчування пнів.

Кваліфікаційні вимоги. Повна або базова загальна середня освіта. Професійно-технічна освіта. Підвищення кваліфікації. Стаж роботи за професією машиніста машин для підготовки торфових родовищ до експлуатації 5 розряду не менше 1 року.

9. МАШИНІСТ ТОРФОВИДОБУВНОГО ЕКСКАВАТОРА

4-й розряд

Завдання та обов'язки. Керує роботою торфовидобувного багатоковшового екскаватора із загальною геометричною місткістю ковшів до 1,0 м³, перероблювальним механізмом, навантажувальним конвеєром, дизельною установкою. Навантажує видобуту і перероблену торф'яну масу у розстиральні машини.

Повинен знати: будову обслуговуваного екскаватора і кінематичну схему його механізмів; правила виконання робіт з навантаження розстиральних машин; графіки циклічності; принцип роботи обслуговуваних машин та механізмів; слюсарну справу; встановлені технічні умови експлуатації екскаватора; найпродуктивніші методи екскавації торф'яного покладу залежного від його вологості; режим роботи екскаватора з розстиральними машинами; правила переїзду через канали, залізниці та під лініями електропередач.

Кваліфікаційні вимоги. Повна або базова загальна середня освіта. Професійно-технічна освіта. Підвищення кваліфікації. Стаж роботи за технологічно суміжною професією 3 розряду не менше 1 року.

5-й розряд

Завдання та обов'язки. Керує роботою торфовидобувного багатоківшового екскаватора із загальною геометричною місткістю ковшів від 1,0 до 1,5 м³ та дизельної установки. Виймає торф'яні поклади на задану глибину екскаватором, який працює в комплексі з бункером та однією або двома розстиральними машинами. Керує механізмами виймання, перероблення та подавання торфу в бункери або розстиральні машини. Веде технологічний процес торф'яного покладу, його перероблення й завантаження. Періодично пересуває екскаватор по заданій трасі для розроблення чергового забою. Переганяє екскаватор на інше місце роботи.

Повинен знати: будову і кінематичні схеми приводів механізмів торфовидобувних екскаваторів усіх типів; паспортні дані розроблюваного кар'єру та якісні показники торф'яного покладу; залежність ширини кар'єру від глибини торф'яного покладу, переріз торф'яної стрічки та глибини розстилання; продуктивність екскавації залежно від показників торф'яного покладу: типу, глибини, ступеня розкладу та вологості торфу; кількість води, доданої залежно від ступеня пересушення торф'яного покладу.

Кваліфікаційні вимоги. Повна або базова загальна середня освіта. Професійно-технічна освіта. Підвищення кваліфікації. Стаж роботи за професією машиніста торфовидобувного екскаватора 4 розряду не менше 1 року.

Завдання та обов'язки. Керує торфовидобувним багатоковшевим екскаватором із загальною геометричною місткістю ковшів $1,5 \text{ м}^3$ і більше в комплексі із розстиляльними машинами та дизельною установкою. Проводить екскавацію торф'яного покладу на встановлену глибину. Періодично пересуває екскаватор по заданій трасі для розроблення чергового забою, переганяє на інший кар'єр.

Повинен знати: конструктивні особливості торфовидобувних екскаваторів різних типів та їх механізмів; оптимальні режими роботи за швидкістю руху ковшів та довжиною пересування екскаватора; правила та способи визначення оптимальної ширини кар'єру за середньою із максимальних глибин покладу та розмірами розстиляльної торф'яної стрічки; найпродуктивніші методи екскавації покладу залежно від його типу, глибини, вологості.

Кваліфікаційні вимоги. Повна або базова загальна середня освіта. Професійно-технічна освіта. Підвищення кваліфікації. Стаж роботи за професією машиніста торфовидобувного екскаватора 5 розряду не менше 1 року.

10. ПРЕСУВАЛЬНИК ТОРФОВИХ ВИРОБІВ

4-й розряд

Завдання та обов'язки. Бере участь у процесі пресування торф'яної маси на гідравлічному пресі. Наносить на поверхню плити шар розплавленого бітуму. Подає підготовлені для склеювання плити на стіл преса. Включає і виключає прес. Подає склеєні плити по рольгангу до обпилювального верстата. Обпилює плити. Включає й виключає вентилятор. Очищає обслуговуване устаткування.

Повинен знати: основи технології пресування торф'яної маси; технологію процесу склеювання торфоплит; вимоги до якості торфомаси та складу бітуму; призначення застосовуваних інструментів; будову обслуговуваних пресів та вентиляційних установок.

Кваліфікаційні вимоги. Повна або базова загальна середня освіта. Професійно-технічна освіта. Підвищення кваліфікації. Стаж роботи за технологічно суміжною професією 3 розряду не менше 1 року.

5-й розряд

Завдання та обов'язки. Пресує торф'яну масу на гідравлічному пресі із дотриманням правил та режиму пресування. Регулює подавання торф'яної маси в баки формувальних машин та концентрацію сухої речовини в ній. Заповнює гідромасою формувальні піддони і повертає її лишки в живильні баки, стежить за якістю промивання прес-форм після кожного циклу формування. Веде спостереження за відділенням сформованих виробів від прес-форм та подаванням їх в сушильні установки. Візуально визначає вологість формованих виробів (плит).

Повинен знати: склад технологічної сировини формованих торф'яних виробів; методи визначення концентрації сировини; будову основного та допоміжного устаткування; способи виявлення та ліквідації неполадок обслуговуваного устаткування; слюсарну справу.

Кваліфікаційні вимоги. Повна або базова загальна середня освіта. Професійно-технічна освіта. Підвищення кваліфікації. Стаж роботи за професією пресувальника торфових виробів 4 розряду не менше 1 року.

11. ТОРФОРОБІТНИК

1-й розряд

Завдання та обов'язки. Спалює порубкові залишки, знешкоджує джерела горіння, буде тимчасові перемички для утримання води, доставляє проби торфу. Підносить, підвозить та видає пально-мастильні матеріали. Заготовляє хмиз та обсаджує кар'єри для снігозатримання. Очищає переїзди залізничних колій, мостів, штабелів від снігу та мерзлоти. Бере участь в інвентаризації торфу та паспортизації виробничих площ. Прочищає канали. Доставляє і транспортує воду, легкі вантажі, різні деталі та матеріали. Збирає пні. Працює на причіпних та навісних механізмах під час підготовки та ремонту торф'яних полів, причіплює і відчіплює механізми, обслуговує протипожежні агрегати. Охороняє устаткування. Прибирає території селищ, дворів та виробничих приміщень.

Повинен знати: необхідні умови для спалювання порубкових залишків та пачосу; правила знешкодження та локалізації загорання; розташування водоймищ та інших водних джерел; будову перемичок; правила зберігання, видавання пальних та мастильних матеріалів; будову і правила користування вогнегасником; схеми та правила обсаджування кар'єрів; правила проведення робіт при інвентаризації торфу та паспортизації полів; правила проведення робіт механізмами при сушінні торфу; призначення та принцип роботи механізмів (навісних і причіпних), які застосовуються при виконанні болотно-підготовчих та гідротехнічних робіт.

Кваліфікаційні вимоги. Базова або неповна базова загальна середня освіта. Короткострокове виробниче навчання. Без вимог до стажу роботи.

2-й розряд

Завдання та обов'язки. Будує та ремонтує містки через валові і картові канали. Веде облік торфу, відбирає проби при облікові, відвантаженні та перевантаженні торфу. Виконує допоміжні роботи щодо обслуговування машин при видобуванні, сушінні та збиранні торфу усіма способами. Розділяє сформовану торф'яну стрічку на окремі відсіки (цеглини).

Повинен знати: будову та правила ремонту містків через валові і картові канали; принцип роботи торфовидобувного агрегату.

Кваліфікаційні вимоги. Базова або неповна базова загальна середня освіта. Короткострокове виробниче навчання. Підвищення кваліфікації. Стаж роботи за професією торфоборівника I розряду не менше 0,5 року.

3-й розряд

Завдання та обов'язки. Валить ліс з одночасним корчуванням пнів і чагарникової рослинності на торф'яних масивах, обрубують сучки, розкряховують та укладають ділову деревину в штабелі, розробляють ділову деревину та пні різними механічними пилами. Укладають пні в купи. Зрізають в забої поперечні гребені торф'яних покладів та бокових уступів. Виймають із забою великі пні тросами і корчувальними пристроями. Під керівництвом машиніста бере участь у перегоні, переміщенні та встановленні екскаваторів, торфовидобувних агрегатів і механізмів. Виконує роботи з сушіння кускового торфу (перевертає, кладе клітки, решітки та перекладає їх). Штабелює торф. Викладає стінки і влаштовує продухи в штабелях. Відбирає залишки торфу за збиральними машинами. Будує переїзди для проходу машин. Працює на складах розвантаження, навантаження різних вантажів та сумішей мінеральних компонентів, зливає їх з місткостей і наливає в місткості. Обслуговує брикетні лотки.

Повинен знати: правила проведення робіт під час вирубування лісу, викорчовуванні пнів і чагарникової рослинності; розміри і сортаменти при розкряхуванні ділової деревини і заготовленні дров; правила сортування та укладання деревини, дров та пнів; правила підймання, переміщення важких і складних машин, механізмів та вантажів; способи кріплення, монтажу та встановлення важких машин; будову підйально-транспортних і такелажних пристроїв та способи їх встановлення; теслярські роботи; загальну схему і принципи роботи

торфовидобувного агрегату, правила проведення робіт при його переміщенні; правила і технологічні схеми видобутку, розстилання, сушіння, збирання, штабелювання торфу; влаштування продуктів; принцип роботи механізмів, які застосовуються при збиранні і переробленні торфу; правила поводження з мінеральними компонентами; систему протипожежного водопостачання.

Кваліфікаційні вимоги. Базова або неповна базова загальна середня освіта. Короткострокове виробниче навчання. Підвищення кваліфікації. Стаж роботи за професією торфоробітника 2 розряду не менше 1 року.

ПЕРЕЛІК

професій, передбачених цим розділом, із зазначенням їх назв за випуском 4 ЕТКС видання 1986 р.

N п/п	Професії, розміщені в цьому розділі	Діапазон розрядів	Професії за випуском 4 ЕТКС видання 1986 р.	Діапазон розрядів
1	2	3	4	5
1.	Апаратник сушіння торфу торфових виробів	4 - 6	Аппаратчик по сушке торфа	4 - 6
2.	Варильник торфомаси	4	Варщик торфомассы	4
3.	Канавник (видобування торфу)	2	Канавщик	2
4.	Кар'єрник	2	Карьерщик	2
5.	Корчувальник	2	Корчевщик	2
6.	Машиніст машин для видобування й перероблення фрезерного торфу	4 - 6	Машинист машин по добыче и переработке фрезерного торфа	4 - 6
7.	Машиніст машин для видобування й перероблення кускового торфу	4 - 5	Машинист машин по добыче и переработке кускового торфа	4 - 5
8.	Машиніст машин для підготовки торфових родовищ до експлуатації	4 - 6	Машинист машин по подготовке торфяных месторождений к эксплуатации	4 - 6
9.	Машиніст торфовидобувного екскаватора	4 - 6	Машинист торфодобывающего экскаватора	4 - 6
10.	Пресувальник торфових виробів	4 - 5	Прессовщик торфоплит	4 - 5
11.	Торфоробітник	1 - 3	Торфорабочий	1 - 3

ПЕРЕЛІК

професій, передбачених випуском 4 ЕТКС видання 1986 р., із значенням їх назв за цим розділом

N п/п	Професії за випуском 4 ЕТКС видання 1986 р.	Діапазон розрядів	Професії за цим розділом	Діапазон розрядів
1	2	3	4	5
1.	Аппаратчик по сушке торфа	4 - 6	Апаратник сушіння торфу та торфових виробів	4 - 6
2.	Варщик торфомассы	4	Варильник торфомаси	4
3.	Канавщик	2	Канавник (видобування торфу)	2
4.	Карьерщик	2	Кар'єрник	2
5.	Корчевщик	2	Корчувальник	2
6.	Машинист машин по добыче и переработке кускового торфа	4 - 5	Машиніст машин для видобування й перероблення кускового торфу	4 - 5
7.	Машинист машин по добыче и переработке фрезерного торфа	4 - 6	Машиніст машин для видобування й перероблення фрезерного торфу	4 - 6
8.	Машинист машин по подготовке торфяных месторождений к эксплуатации	4 - 6	Машиніст машин для підготовки торфових родовищ до експлуатації	4 - 6
9.	Машинист торфодобывающего экскаватора	4 - 6	Машиніст торфовидобувного екскаватора	4 - 6
10.	Прессовщик торфоплит	4 - 5	Пресувальник торфових виробів	4 - 5
11.	Торфорабочий	1 - 3	Торфоробітник	1 - 3

АБЕТКОВИЙ ПОКАЖЧИК

N п/п	Професії
1	2
Вугільна промисловість	

КЕРІВНИКИ

1.	Головний геолог
2.	Головний гірник з боротьби з викидами вугілля, газу та гірничими ударами
3.	Головний гірник з буровибухових робіт
4.	Головний гірник з вентиляції та дегазації
5.	Головний гірник з гірничих робіт групи шахт (розрізів)
6.	Головний гірник з підземного транспорту і поверхні шахт
7.	Головний гірник з протипожежного захисту
8.	Головний гірник з шахтового (кар'єрного) будівництва
9.	Головний гірник механізованих комплексів
10.	Головний збагачувач
11.	Головний інженер вузла виробничо-технологічного зв'язку
12.	Головний інженер дирекції з капітального будівництва
13.	Головний маркшейдер
14.	Головний технолог (внутрішньокар'єрного транспорту, експлуатації залізничного транспорту, рухомого складу та ремонтних баз)
15.	Головний технолог з вантажних робіт
16.	Головний технолог з електрифікації та енергопостачання
17.	Головний технолог (з очисних, підготовчих, розкривних робіт)
18.	Головний технолог з природоохоронних робіт
19.	Головний технолог з систем центрального блокування та зв'язку
20.	Головний технолог (механізованих комплексів, механізації підготовчих робіт, механізації допоміжних виробничих процесів, екскаваторів, механізації капітального будівництва)
21.	Директор з виробництва
22.	Директор з економіки
23.	Директор з кадрових питань та побуту
24.	Директор з капітального будівництва
25.	Директор з матеріально-технічного постачання та транспорту
26.	Директор з транспорту (залізничного)

27.	Директор комерційний
28.	Директор технічний
29.	Завідувач гірничих робіт
30.	Завідувач лабораторії (газоаналітичної)
31.	Завідувач лабораторії (хімічної)
32.	Завідувач складу вибухових матеріалів
33.	Завідувач складу (лісового)
34.	Командир взводу (гірничорятувального)
35.	Командир відділення (гірничорятувального)
36.	Командир загону (гірничорятувального)
37.	Майстер гірничий дільниці змішаної
38.	Майстер гірничий дільниці (осушення, дренажної)
39.	Майстер гірничий дільниці рекультивації земель
40.	Майстер гірничий дільниці розкривної
41.	Майстер гірничий на поверхні дільниці вентиляції та профілактичних робіт з охорони праці (на розрізі)
42.	Майстер гірничий підземної дільниці вентиляції та охорони праці
43.	Майстер гірничий підземної дільниці (з видобування вугілля, підготовчої, гірничо-капітальних, гірничих робіт)
44.	Майстер гірничий підземної дільниці профілактичних робіт з охорони праці
45.	Майстер дільниці електропостачання
46.	Майстер дільниці (служби) поверхневого комплексу розрізу
47.	Майстер з обслуговування засобів зв'язку (на поверхні)
48.	Майстер з обслуговування телефонної мережі (підземної)
49.	Майстер контрольний
50.	Майстер лампової
51.	Майстер основної виробничої дільниці (збагачення)
52.	Майстер шляховий
53.	Начальник бюро спеціалізованих маркшейдерських робіт

54.	Начальник відділу абонентського
55.	Начальник відділу аналізу виробничо-господарської діяльності
56.	Начальник відділу контрольно-ревізійного
57.	Начальник відділу кошторисно-договірного
58.	Начальник відділу оперативного
59.	Начальник відділу оперативно-медичного
60.	Начальник відділу профілактичних робіт
61.	Начальник відділу технічного
62.	Начальник вузла виробничо-технологічного зв'язку
63.	Начальник дільниці вентиляції та охорони праці
64.	Начальник дільниці вентиляції та профілактичних робіт з охорони праці на розрізі
65.	Начальник дільниці електропостачання
66.	Начальник дільниці (з видобування вугілля, підготовчих, гірничо-капітальних, гірничих робіт)
67.	Начальник дільниці з монтажу, демонтажу, ремонту та налагоджування обладнання
68.	Начальник дільниці контрольно-налагоджувальної
69.	Начальник дільниці лінійно-кабельної
70.	Начальник дільниці навантажування
71.	Начальник дільниці основного виробництва (вуглезбагачення)
72.	Начальник дільниці профілактичних робіт з охорони праці
73.	Начальник дільниці технологічного комплексу поверхні
74.	Начальник дільниці (шахового транспорту, гірничотранспортного)
75.	Начальник групи обліково-контрольної
76.	Начальник пункту випробувального
77.	Начальник сектору аналізу травматизму та контролю за виконанням заходів з охорони праці
78.	Начальник сектору розрахункового
79.	Начальник служби вантажних робіт
80.	Начальник служби державної воєнізованої гірничорятувальної

81.	Начальник служби електропостачання
82.	Начальник управління вантажно-транспортного
83.	Начальник управління з монтажу, демонтажу та ремонту гірничошахового обладнання
84.	Начальник цеху залізничного
ПРОФЕСІОНАЛИ	
1.	Геолог (розрізу, шахти)
2.	Інженер з буровибухових (вибухових) робіт
3.	Інженер з впровадження нової техніки та технології
4.	Інженер з гірничих робіт
5.	Інженер з комплектування устаткування та матеріалів
6.	Інженер з кріплення
7.	Інженер з обслуговування автоматичного газового захисту
8.	Інженер із зв'язку (підземного)
9.	Інженер (районний) гірничорятувальної служби
10.	Інженер телефонного зв'язку
11.	Маркшейдер
12.	Маркшейдер розрізу, шахти
13.	Нормувальник гірничий
14.	Нормувальник гірничий на підземних роботах
ФАХІВЦІ	
1.	Диспетчер виробництва
2.	Диспетчер гірничий
3.	Диспетчер шахтового транспорту
4.	Механік (вибійного, стаціонарного обладнання, автоматизації; експлуатації екскаваторів, бурового та допоміжного обладнання)
5.	Механік дільниці вентиляції та охорони праці
6.	Механік з підймальних установок
7.	Механік основного виробництва (вуглезбагачення)

8.	Механік шахтової поверхні, поверхневого комплексу розрізу	
9.	Теплотехнік	
10.	Технік-картограф	
ЗАГАЛЬНІ ПРОФЕСІЇ РОБІТНИКІВ ГІРНИЧИХ І ГІРНИЧО-КАПІТАЛЬНИХ РОБІТ		
N п/п	Професії	Розряди
1	2	3
1.	Вагонетник повітряно-канатної дороги	2
2.	Вибуховик	4 - 6
3.	Вивантажувач на відвалах	2 - 3
4.	Гідромоніторник	3 - 5
5.	Гірник	1 - 3
6.	Гірник біля екскаваторів, відвальних мостів і відвалоутворювачів	2
7	Гірник на геологічних роботах	1 - 4
8.	Гірник на маркшейдерських роботах	1 - 4
9.	Гірник очисного забою	4 - 6
10.	Гірник підземний	1 - 4
11.	Дорожньо-колійний робітник	2 - 4
12.	Електрослюсар (слюсар) черговий та з ремонту устаткування	2 - 6
13.	Коваль-бурозаправник	4
14.	Лампівник	2
15.	Люковий (гірничі роботи)	2 - 6
16.	Машиніст бульдозера (гірничі роботи)	3 - 6
17.	Машиніст бурової установки	3 - 6
18.	Машиніст відвалоутворювача	3 - 6
19.	Машиніст відвального моста	5 - 6
20.	Машиніст відвального плуга	3 - 4
21.	Машиніст гірничих виїмкових машин	5 - 6
22.	Машиніст екскаватора	4 - 6

23.	Машиніст електровоза	3 - 5
24.	Машиніст змішувальної установки гідрозакладки	3
25.	Машиніст конвеєра	2 - 5
26.	Машиніст підіймальної машини	-
27.	Машиніст повітряно-канатної дороги	3 - 4
28.	Машиніст реактивної установки	4 - 5
29.	Машиніст розморожувальної установки	2 - 3
30.	Машиніст самохідного кабелепересувача	3 - 6
31.	Машиніст скрепера (гірничі та гірничо-капітальні роботи)	3 - 6
32.	Машиніст скреперної лебідки	3 - 4
33.	Машиніст установки для руйнування негабаритів гірничої маси	4 - 5
34.	Машиніст установки з оброблення транспортних засобів	2 - 3
35.	Машиніст шляхоколієпересувача	3 - 5
36.	Моторист вентиляційної установки	1 - 3
37.	Перекидальник	2 - 3
38.	Постачальник кріпильних матеріалів у шахту	3
39.	Прохідник	4 - 6
40.	Роздавальник вибухових матеріалів	2 - 3
41.	Стовбуровий (підземний)	1 - 4
ЗАГАЛЬНІ ПРОФЕСІЇ РОБІТНИКІВ ЗБАГАЧЕННЯ, АГЛОМЕРАЦІЇ, БРЕКЕТУВАННЯ		
1.	Автоклавник на запарюванні брикетів	3
2.	Апаратник згущувачів	2 - 3
3.	Апаратник приготування брикетної суміші	4 - 5
4.	Вивантажувач пилу	2
5.	Грохотник	2 - 4
6.	Дозувальник	2 - 4
7.	Дозувальник реагентів	2 - 4
8.	Дробильник (збагачення, агломерація, брикетування)	2 - 6

9.	Завантажувач	1
10.	Знімач брикетів	1
11.	Контролер продукції збагачення	2 - 3
12.	Концентраторник	2 - 5
13.	Машиніст брикетного преса	3 - 5
14.	Машиніст живильника	2 - 3
15.	Машиніст млинів (збагачення та брикетування вугілля)	2 - 6
16.	Оператор пульта керування	2 - 6
17.	Сепараторник (збагачення)	2 - 6
18.	Сортувальник (збагачення)	1 - 2
19.	Стрічковий прибиральник	1
20.	Сушильник (збагачення)	2 - 5
21.	Фільтрувальник	2 - 5
22.	Флотатор	2 - 5
23.	Центрифугувальник (збагачення)	2 - 4
24.	Шламівник-басейник	2 - 4

**ПРОФЕСІЇ РОБІТНИКІВ З ВИДОБУВАННЯ ТА ЗБАГАЧЕННЯ ВУГІЛЛЯ, БУДІВНИЦТВА ВУГІЛЬНИХ
ШАХТ І РОЗРІЗІВ**

1.	Апаратник вуглезбагачення	2 - 5
2.	Гірник з попередження та гасіння пожеж	3 - 4
3.	Гірник з ремонту гірничих виробок	3 - 5
4.	Гірник розрізу	2 - 3
5.	Гірничомонтажник підземний	3 - 5
6.	Електрослюсар підземний	3 - 5
7.	Забійник на відбійних молотках	6
8.	Контролер вуглеприймання	2
9.	Майстер-підричник	3 - 4
10.	Машиніст дорожньо-транспортних машин	2 - 6
11.	Машиніст дробильно-навантажувального агрегата	5

12.	Машиніст землесосної установки	2 - 5
13.	Машиніст з обслуговування силосів та вугільної башти	2
14.	Машиніст підземних установок	2 - 4
15.	Машиніст сортувалки	2
16.	Машиніст сушильної установки	3 - 5
17.	Машиніст установки для буріння стовбурів шахт повним перерізом	6
18.	Машиніст установок збагачення та брикетування	2 - 5
19.	Машиніст шахтових холодильних установок	2 - 5
20.	Оператор автоматичного газового захисту	2
21.	Оператор сейсмопрогнозу	2

ПРОФЕСІЇ РОБІТНИКІВ ГІРНИЧОРЯТУВАЛЬНОЇ СЛУЖБИ

1.	Набирач проб у шахті	3
2.	Респіраторник	5

ПРОФЕСІЇ РОБІТНИКІВ З ВИДОБУВАННЯ ТА ОБРОБЛЕННЯ МАТЕРІАЛІВ ДЛЯ БУДІВНИЦТВА

1.	Вибірник-укладальник каменя	3
2.	Готувач реактивної води	2
3.	Забійник	4
4.	Заготівник слюди	1 - 3
5.	Збагачувач графіту	3 - 4
6.	Колій плит та блоків	5
7.	Контролер суспензії	2
8.	Лаборант азбестозбагачувального виробництва	3
9.	Машиніст глинорізальної машини	4
10.	Машиніст каменерізної машини	4 - 6
11.	Машиніст слюдовибіральної установки	3 - 4
12.	Наваловідбійник	3
13.	Приймальник руди та азбесту	2
14.	Регулювальник азбестозбагачувального устаткування	4 - 6

15.	Різальник траншей	3
16.	Терморізальник	4
ВИДОБУВАННЯ ТА ПЕРЕРОБЛЕННЯ ТОРФУ		
КЕРІВНИКИ		
1.	Директор підприємства	
2.	Головний гідротехнік (видобування торфу)	
3.	Головний інженер підприємства	
4.	Майстер (з обліку і контролю якості торфу)	
5.	Майстер виробничої ділянки (видобування торфу)	
6.	Начальник відділу транспорту (технологічного)	
7.	Начальник ділянки (видобування торфу)	
8.	Начальник цеху (перероблення торфу)	
ПРОФЕСІОНАЛИ		
1.	Гідротехнік	
2.	Інженер (з обліку та контролю якості торфу)	
3.	Інженер-технолог (видобування торфу)	
РОБІТНИКИ		
1.	Апаратник сушіння торфу та торфових виробів	4 - 6
2.	Варильник торфомаси	4
3.	Канавник (видобування торфу)	2
4.	Кар'єрник	2
5.	Корчувальник	2
6.	Машиніст машин для видобування й перероблення фрезерного торфу	4 - 6
7.	Машиніст машин для видобування й перероблення кускового торфу	4 - 5
8.	Машиніст машин для підготовки торфових родовищ до експлуатації	4 - 6
9.	Машиніст торфовидобувного екскаватора	4 - 6
10.	Пресувальник торфових виробів	4 - 5
11.	Торфробітник	1 - 3

Надруковано:

"Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 5 "Добувна промисловість. Частина I", 2001 р.